

27. maj 2026

FM2026/173

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en strategi med henblik på at styrke den mentale sundhed i befolkningen i Grønland. Strategien skal fremlægges til FM2027. (Medlem af Inatsisartut, Nivi Rosing , Inuit Ataqatigiit)

Først vil vi fra Siumut takke forslagsstilleren fra Siumut for et vigtigt forslag og for et forslag, som det er nødvendigt at drøfte. Vi vil udtale os således om det.

Fra Siumuts side vil vi understrege, at psykisk sundhed/psykisk usundhed ikke kun vedrører den enkelte. Det handler om menneskers daglige livsvilkår, om tryghed, fællesskab og håb for fremtiden. Der er ingen tvivl om, at alt for mange mennesker i vores land lever med psykiske belastninger, blandt andet som følge af voldsomme oplevelser og ensomhed, som har ført til negative tanker, såsom tanker om selvmord. Dette må vi som samfund handle på i fællesskab.

Vi fra Siumut ønsker at fremhæve, at de tal, som forslagsstilleren har fremlagt i begrundelsen, og som er korrekte, er meget alvorlige. Alt for mange børn og unge vokser op med nære erfaringer med vold, omsorgssvigt og seksuelle overgreb. Alt for mange lever med alvorlige oplevelser og i ensomhed/alene. Dette kan ikke accepteres i de drøftelser, vi har om at skabe et stærkt og trygt samfund.

Fra Siumut mener vi, at vi lever med konsekvenserne af de hurtige samfundsforandringer samt de historiske forhold, som har påvirket mange familier. Derfor anser vi det som vigtigt, at indsatserne omkring psykisk sundhed ikke blot bliver overfladiske, men gennemføres mere grundigt. Det er vigtigt, at der udarbejdes en fælles og langsigtet strategi. Målet skal være at styrke forebyggelse, tidlig indsats, behandling samt at sikre redskaber til at komme videre i livet.

Samtidig vil vi understrege, at vi ikke må glemme de mange, som allerede i dag arbejder forebyggende og samtidig skaber tryghed på mange områder. Blandt andet idrætsforeningerne, som gennem deres store arbejde med børn og unge i fritiden skaber glæde og noget at se frem til i hverdagen. Hvis der igen skal udarbejdes strategier, må vi bygge videre på disse vellykkede indsatser og deres gode virkninger.

Og i det videre arbejde vil vi opfordre Naalakkersuisut til at undersøge de gode resultater, der tidligere blev opnået, da kommunerne og Selvstyret i fællesskab og med delt finansiering havde forebyggelseskonsulenter i alle kommuner (de tidligere kommuner).

Fra Siumut vil vi understrege, at grønlandske værdier og vores egen kultur skal danne grundlag for strategiarbejdet. Vores sprog, vores identitet, vores forståelse af naturen, fællesskabet samt stærke familiebånd er ressourcer, som bør anvendes i arbejdet med psykisk sundhed. Fra Siumut vil vi stærkt opfordre til, at indsatserne også tager udgangspunkt i det, som mange mennesker kender bedst, herunder erhverv knyttet til havet og landet.

Forslagsstilleren nævner, at vores medborgere i Arktis og beslægtede folk, som ligesom os kæmper med selvmord, arbejder kontinuerligt med indsatser på området. Derfor er vi fra Siumut enige med forslagsstilleren i, at vi skal samarbejde med dem og dele erfaringer. Naturligvis skal strategien udvikles med udgangspunkt i behovene i vores land og vores befolknings forhold som det vigtigste.

Siumut ønsker også at understrege, at en strategi alene ikke løser problemerne. Efterfølgende skal konkrete handlinger og prioriteringer sikres. Hvis der skal skabes forandring, er det nødvendigt at styrke forholdene for familierne, forbedre mulighederne for hjælp fra psykologfaglige specialister, forbedre mulighederne for børn og unge samt have særligt fokus på alkoholmisbrug, vold og seksuelle overgreb.

Afslutningsvis vil vi fra Siumut understrege, at forslaget er et vigtigt skridt mod en mere fælles indsats for borgernes psykiske sundhed.

Med disse bemærkninger fra Siumut støtter vi Naalakkersuisuts ændringsforslag.

Jess Svane SIUMUT